

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 13.VI 1964.

Vijeće: Zvone Rihtman, Ratko Zlodre, Vitomir Sunko

Prijevoz stvari morem - Protest - Protest nije potreban ako brojači broda i tereta na brojačkim listićima utvrde oštećenje tereta - Kod vidljivih mana protest se smatra zakašnjelim iako je podnesen jedan dan nakon što je oštećeni dio robe primljen - Obavijest brodaru da će primalac uputiti na brod avarijskog komesara radi pregleda stanja tereta koji još nije iskrčan, ne smatra se protestom - Ekspertiza o šteti na teretu izvršena nakon preuzimanja robe od strane primaoca ne obvezuje brodar ako primalac ne dokaže da je šteta nastala za vrijeme prijevoza

Tužitelj je prevezao iz New Yorka u Split 400 bačava suhих višanja. Na odredištu je ustanovljeno da je dio tereta oštećen, pa osiguratelj, koji je nadoknađio primaocu štetu, tuži brodar. Brodar priznaje oštećenje za 11 bačava na temelju konstatacije koju su izvršili brojači broda i tereta. Ostalu štetu ne priznaje, jer veli da je protest prekasno podnesen. Prvostepeni sud je odbio tužbu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio.

Iz obrazloženja drugostepene presude:

Budući da se u sporu radi o oštećenju tereta koji se predaje s broda na temelju teretnice, bio je primalac po teretnici u smislu čl.71. Zakona o ugovorima o iskoriscavanju pomorskih brodova dužan o oštećenju staviti brodaru pismeni prigovor kod predaje tereta. I prema Lučkoj uzanci br.49 obavijest o oštećenju treba predati pismo prilikom predaje tereta. Propust ove dužnosti ima za posljedicu nastajanje zakonske predmnijeve da je brodar predao teret u redu, tj. u skladu s teretnicom.

U ovom spornom slučaju primalac tereta nije tako postupio. Iz utvrđenog činjeničnog stanja slijedi da je od 400 bačava višanja 279 bilo iskrčano 22.XII, a 121 23.XII 1962. Primalac tereta uputio je 23.XII 1962. protest brodarevu agentu kojim ga obavješćuje da je "jučer prilikom istovara" ustanovio da "u brodu ima dosta bačava bez obruča i da iz njih sadržina curi". Takva obavijest ne može služiti kao prigovor u smislu čl.71. ZUIPB, jer je u pogledu iskrčanog i primljenog tereta učinjena prekasno, tj. nakon što je teret, koji je bio iskrčan dan prije, već bio izvan brodarove kontrole i nakon što je, prema kontrolnom popisu Poduzeća luka i skladišta Split, teret bio podvrgnut odredjenim manipulacijama, a napose što je nakon iskrcaja na obalu bio s obale valjanjem dopre-

mijen do pred skladište br.1. Što se tiče dijela tereta koji je iskrcan 23.XII 1962. o njemu se u protestu od 23.XII 1962. ne kaže ništa, nego se najavljuje upućivanje avarijskog komesara na brod radi pregleda stanja tereta koji još nije bio iskrcan.

Takvo saopćenje, koje inače ne sadrži nikakvih odredjenih podataka o stanju tereta i ustanovljenom oštećenju, ne može proizvesti pravne učinke protesta iz čl.71. ZUIPB. Zbog toga je unatoč takvom, - u pogledu tereta iskrcanog 22.XII zakašnjelom, a u pogledu tereta koji se imao iskrcati 23.XII preuranjenom i neodredjenom - protestu, nastala pravna predmnijeva da je brodar predao teret u redu prema teretnici, kako je to i pobijanom presudom pravilno utvrđeno.

Na tome ništa ne mijenja činjenica što se tuženik nije odupro tvrdnji da je 11 bačava bilo oštećeno. Ta je činjenica naime kontradiktorno utvrđena između brojača broda i brojača primaoca tereta, pa budući da se radi o vanjskim oštećenjima koje brodar nije osporio, to u pogledu tih oštećenja u smislu čl.71. st.3. ZUIPB prigovor primaocjev nije bio ni potreban.

Oštećenja koja je tužitelj ustanovio zapisnikom od 26.XII 1962. ne obvezuje brodara, jer nije dokazano da su nastala nakon ukrcanja tereta na brod, a prije iskrcanja tereta s broda do ispod čekrka; ne može se isključiti da su ona nastala tokom manipulacija s teretom nakon iskrcanja s broda.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 13.VI 1964.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Ernest Vajić, prof.dr Marijan Horvat

Prijevoz stvari morem - Predaja tereta javnom skladištu radi odbijanja primaoca da ga primi - Predajom tereta i obaviješću o tome naručitelju brodar je izvršio svoju obvezu - Pod ovom pretpostavkom ne odgovara za štetu koja je nastala na robu u skladištu - Nije dužan brinuti se da roba ne bude prodana na javnoj dražbi

Primalac tereta, koji je prevezen morem, odbio je teret primiti, jer kaže da roba nije odgovarala uvjetima kupoprodajnog ugovora. Brodar je robu predao javnim skladištima i o tome obavijestio naručitelja. Teret je